

Vastaus valtuutettujen Anne Mäkisalo ja Marianne Jaakkola valtuustoaloitteeseen vaaterahan käyttöön otosta varhaiskasvatuksen henkilöstölle

Kunnanhallitus 21.11.2022 § 309

Asian valmistelija:

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Valtuutettujen Anne Mäkisalo ja Marianne Jaakkola valtuustoaloite
14.11.2022:

”Varhaiskasvatuksen henkilöstön työtehtäviin kuuluu ulkoilu lasten kanssa ympäri vuoden. Työtehtävien hoitaminen käytännössä edellyttää, että työntekijöillä on eri sääolosuhteisiin soveltuvat vaatteet ja jalkineet. Työntekijät hankkivat kaikki nämä ulkovaatteet ja varusteet itse. Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle aiheutuu lisäkuluja myös sisävaatteiden tavanomaista suuremmasta kulumisesta, rikkoutumisesta ja likaantumisesta. Jo pelkästään kunnollisiin ulkovaatteisiin voi kulua satoja euroja. Varhaiskasvatuksen henkilöstön vaatehankinnat eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on pienet palkat, mutta suuremmat työvaatemenot kuin monilla muilla kunnan ammattiryhmillä. Kuten saamme kaikki jatkuvasti uutisista lukea, varhaiskasvatuksen opettajista ja lastenhoitajista on valtakunnallisesti huutava pula. Mynämäelläkin henkilöstön vaihtuvuus on viime vuosina ollut huolestuttavan suurta. Mynämäen kunnan palkkaus ei ole enää kilpailukykyisellä tasolla naapurikuntiin verrattuna. Vaaterahan maksaminen osoittaisi, että Mynämäki arvostaa varhaiskasvatuksen henkilöstöään. Vaateraha parantaisi Mynämäen työnantajamielikuvaa ja edesauttaisi uusien työntekijöiden saatavuutta.

Edellä mainituin perustein esitämme, että Mynämäen kunta ottaa käyttöön 100 euron suuruisen vaaterahan. Vaateraha maksetaan kerran vuodessa kaikille varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä työskenteleville.”

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus lähettää aloitteen johtoryhmän valmisteltavaksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asian valmistelija:

Sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Vastaus valtuutettujen Anne Mäkisalo ja Marianne Jaakkola valtuustoaloitteeseen vaaterahan käyttöön otosta varhaiskasvatuksen henkilöstölle.

Varhaiskasvatuksen opettajien valtakunnallinen saatavuusvaje koskee myös Mynämäkeä pätevien varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Kevään 2024 rekrytoinneissa kahdeksaan varhaiskasvatuksen opettajan paikkaan haki 11 hakijaa, joista 3 oli päteviä. Useassa kunnassa varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus rekrytoinneissa on samantyyppinen tai vielä alhaisempi. Lastenhoitajien saatavuus on tällä hetkellä hyvä. Esimerkiksi kevään 2024 rekrytoinneissa kuuteen lastenhoitajapaikkaan oli hakijoita 46, joista päteviä oli yhteensä 30.

Mynämäen kunnan varhaiskasvatuksessa työskentelevien varhaiskasvatuksen opettajien palkkoja nostettiin 1.6.2023 alkaen. Paikallista järjestelyvaraerää kohdennettiin tällöin erityisesti varhaiskasvatuksen opettajiin, jolloin heidän palkkatasoaan saatiin korotettua.

Myös varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää on kehitetty ja uusia varahenkilöitä ollaan palkkaamassa. Hankeavustuksien kautta on myös palkattu varhaiskasvatuksen erityislastenhoitaja. Vaahteramäen päiväkodin pihan viihtyisyyttä ja monikäyttöisyyttä tulee lisäämään hankeavustuksella tehtävä pihauudistus. Kaikki nämä toimenpiteet parantavat varhaiskasvatuksen työvihtyvyttä.

Työehtosopimus ja työturvallisuuslainsäädäntö:

KVTES:n VI luvun 2 §:n mukaan, jos työnantaja on velvoittanut viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määriteltä suojavaatetusta, työnantaja hankkii ja huoltaa tällaisen puvun tai vaatetuksen. Mikäli työnantaja ei voi tarkoituksenmukaisella tavalla huoltaa kustannuksellaan hankittua suojavaatetusta, voidaan paikallisesti menetellä siten, että viranhaltija/työntekijä huoltaa käytettäväkseen annetun suojavaatetuksen.

Mynämäen kunta työnantajana ei velvoita yhtenäistä työasun käyttöä varhaiskasvatuksen työntekijöiltä. Työnantajalla ei näin ollen ole työehtosopimuksen mukaista veloitetta kustantaa työvaatteita, niiden puhtaanapitoa ja huoltoa.

Yhdenvertaisuus:

Sivistystoimessa työskentelee samankaltaisissa olosuhteissa monia eri ammattiryhmiä kuten mm. koulunkäynninohjaajat, nuorisotoimen

työntekijät ja ainakin osa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajista (mm. liikunnanopettajat).

Kustannusvaikutukset:

Mikäli Mynämäen kunta ottaisi varhaiskasvatuksessa käyttöön 100 euron suuruisen vaaterahan, kustannusvaikutus olisi vuositasolla noin 7 500 €. Yhdenvertaisuusperiaatteella vaaterahaa tulisi maksaa myös muille sivistystoimen ammattiryhmille, jotka työskentelevät samankaltaisissa työolosuhteissa. Tällöin kokonaiskustannusvaikutus olisi suurempi. Esimerkiksi perusopetuksen opettajat ovat valvontavelvollisia välitunneilla. Perusopetuksessa luokanopettajat opettavat myös liikuntaa, jolloin tarvitaan soveltuvan vaatetuksen lisäksi myös mahdollisia liikuntavälineitä, esimerkiksi luistimet ja sukset. Yläkoulussa ja lukiossa liikuntaa opettavat aineenopettajat.

On myös hyvä huomioida, että henkilöstöllä on mahdollisuus hyödyntää verotuksessa hankitut työvaatteet. Työvaatteista voidaan myöntää verotuksessa vähennystä silloin, jos työpukua ei voi käyttää muuten kuin työtehtävissä tai jos vaatetusmenot ovat olennaisesti tavanomaista suuremmat sen vuoksi, että työ kuluttaa vaatetusta erityisen paljon tai työ on erityisen likaista.

Varhaiskasvatuksen tai yhdenvertaisesti kaikille samanlaisissa työskentelyolosuhteissa työskenteleville sivistystoimen ammattiryhmille hankittavat työvaatteet tai maksettava vaateraha muodostaisi selvityksen mukaan lisäkustannuksen, joka kunnanhallituksen (27.11.2023 § 286) tasapainottamisohjelman laadinnan mukaisesti ei ole perusteltua.

Päätösehdotus
(sivistysjohtaja):

Lautakunta päättää lähettää valmistelun mukaisen selvityksen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 29.04.2024 § 117

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää edellä olevan vastauksena valtuutettujen Anne Mäkisalo ja Marianne Jaakkola valtuustoaloitteeseen ja esittää, että kunnanvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti Hanna Silvaanin ehdottamana ja Anne Mäkisalon kannattamana palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi sivistyslautakuntaan. Varhaiskasvatuksen

työntekijät viettävät pitkiä aikoja ulkona ja työssä käytettäviä vaatteita pitää hygieniasyistä pestä useasti. Uudelleenvalmistelussa tulee määrittää kriteerit ja menettelyt vaaterahan myöntämiseksi varhaiskasvatuksessa päätoimisesti työskenteleville.

Sivistyslautakunta 20.08.2024 § 86
421/00.01.02.02/2022

Asian valmistelija:
Sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Vastaus valtuutettujen Anne Mäkisalo ja Marianne Jaakkola valtuustoaloitteeseen vaaterahan käyttöön otosta varhaiskasvatuksen henkilöstölle:

Aikaisemmassa valmistelussa on esitelty vaaterahaan liittyviä huomioita.

Varhaiskasvatuksen vaaterahaa voitaisiin maksaa kaikille varhaiskasvatuksen vakituisille työntekijöille ja pitkäaikaisille sijaisille (vähintään 10 kk). 10 kuukauden työssäolon tulisi täyttyä toimintakauden aikana; vaaterahaa ei maksettaisi opinto-, vanhempain- tai muulla vapaalla oleville. Käytännön järjestelyinä voisivat toimia seuraavat mallit:

- A. Vaaterahan voisi maksaa henkilölle kuittia vastaan. Tämä kuitenkin tarkoittaisi kunnalle arvonlisäveron menetystä.
- B. Kaikille vakituisille työntekijöille ja pitkäaikaisille sijaisille voitaisiin kustantaa kerran työsuhteen alussa nasta- /kitkajalkineet ja kuoritakki. Asiasta tulisi tehdä tietyn yrityksen kanssa sopimus tietyistä jalkine- ja takkivaihtoehdoista, jolloin työntekijä voisi omalla ajallaan käydä hankkimassa omansa ja lasku lähetettäisiin kunnalle. Yrityksellä tulisi olla nimilista kunnan työntekijöistä. Kustannusarvio tästä olisi kertaluonteisesti keskimäärin 200 €/henkilö. Nastajalkineet olisivat osa työtapaturmien ennaltaehkäisyä. Välttämätöntä tarvetta nastajalkineille ei kuitenkaan ole, koska päiväkodeissa on työntekijöille jo erilliset kenkiin laitettavat nastapohjalliset.

Malli kustantaisi ensimmäisenä vuonna arviolta 12 000 euroa, ja jatkossa uusien vakinaisten verran arviolta 1 000 €/vuosi. Kustannuksia lisäisivät yli 10 kuukautta kestävien sijaisuuksien vaatehankinnat.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.6.2024 § 30 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024–2026. Tasapainottamisohjelmassa henkilöstökuluista esitetään säästettäväksi yhteensä 250 000 €. Tässä tilanteessa sivistyslautakunta ei voi lisätä ylimääräisiä kustannuksia, jotka eivät ole pakollisia. Näin ollen lautakunta jatkaa

toimintaa nykymallin mukaisesti eikä varhaiskasvatuksen vaaterahaa voida taloudellisen tilanteen takia ottaa käyttöön.

Päätösehdotus
(sivistysjohtaja):

Sivistyslautakunta päättää lähettää valmistelun mukaisen selvityksen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen vaaterahan käyttöönotosta varhaiskasvatuksen henkilöstölle.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.